

Kazi

Kikao cha 23: Epilogue, Ayubu 42

Na John Walton

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 23, Epilogue Ayubu 42.

Utangulizi wa Epilogue [00:23-2:04]

Kwa hivyo, hatimaye tumefikia epilogue, sehemu ya nathari inayohitimisha kitabu. Inaanza saa 42:7. Hotuba zote zimeisha, kwa maana fulani. Kwa hivyo, sasa tunaunganisha ncha zilizolegea. Lakini ni mambo haya yaliyolegea ambayo yamesababisha mkanganyiko kwa watu wengi. Ni rahisi kuangalia epilogue kama kutoa ujumbe wa kuhitimisha wa kitabu, lakini sivyo. Ni kufunga tu ncha iliyolegea. Hebu tuiangalie.

Katika mstari wa saba hadi wa tisa, tuna karipio na upatanisho wa marafiki wa Ayubu. Mungu alimwambia Elifazi, yaonekana kuwa msemaji wa kundi hilo, "Nimekukasirikia wewe na rafiki zako wawili kwa sababu hamkusema kweli kunihusu mimi, kama mtumishi wangu Ayubu alivyosema. Basi sasa chukueni ng'ombe waume saba na kondoo waume saba, mkamwendee mtumishi wangu Ayubu, mkatoe sadaka ya kuteketezwa kwa ajili yenu.

Sasa angalia, kwanza kabisa, ya kwamba ni wale marafiki watatu, si Elihu. Elihu hajajumuishwa katika karipio hili. Sio kwa sababu alikuwa nyongeza ya kitabu baadaye. Ni afadhali kwa sababu alizungumza sawa juu ya Mungu. Na kwa hivyo, hajajumuishwa katika karipio hili.

Toleo la tafsiri: "Ukweli kwangu kama ..." sio "kuhusu mimi" 2:04-3:18]

Lakini tuna ugumu wa kutafsiri hapa, kufikia sasa, hilo si jambo la kushangaza katika Kitabu cha Ayubu. NIV inazungumza juu ya kuzungumza "ukweli juu yangu." Na nilitumia lugha hiyo kwa sababu ndivyo tafsiri inavyo. Neno "kweli" ni neno *nekonah*. *Nekona* katika Kiebrania inaonyesha kwamba kitu ni cha kimantiki, cha busara, na

kinaweza kuthibitishwa. Kwa hivyo, ni aina hiyo ya matibabu ya wazo la ukweli kama la kimantiki, la busara, na linaloweza kuthibitishwa. Lakini tunachopaswa kutambua ni mchanganyiko wa kitenzi hiki na kiambishi kinachokuja baada yake. NIV ilitafsiri kihusishi hicho "kuhusu." Kwa hiyo "umesema juu yangu." Tatizo ni kwamba mchanganyiko wa kitenzi hiki na kihusishi mara kwa mara katika Agano la Kale humaanisha "kuzungumza na mtu ambaye kwa ujumla yupo." Sio kusema "juu yao." Inazungumza "kwao."

Kibali cha Kimungu si kwa Mazungumzo bali kwa Taarifa za Epilogue [3:18-5:17]

Sasa hiyo inaleta matatizo fulani. Tunaweza kuona kwa nini watafsiri wameenda katika mwelekeo tofauti kwa sababu hiyo inaleta maana gani hapa? Kwanza kabisa, inarejelea kile ambacho Ayubu amezungumza na Mungu katika hotuba yake iliyotangulia, mstari wa kwanza hadi wa sita wa sura ya 42. Hiyo ni sasa; Ayubu amesema yaliyo sawa. Amezungumza na Mungu. Hilo ni muhimu kwa sababu linaweka wazi kwamba si kila kitu ambacho Ayubu amesema katika kitabu kimekuwa sahihi au kweli, au *nekonah*. Ayubu amekuwa na makosa kuhusu mambo mengi aliyosema. Kwa hiyo hii inasaidia kwa sababu ni yale tu ambayo Ayubu ametoka tu kusema kwa Yehova ambayo yamepewa kibali, na hiyo ni tofauti na mambo aliyozungumza katika kitabu chote. Kwa hivyo, Mungu hajatangaza kwamba kila kitu Ayubu alisema ni sawa. Afadhali ametoa kibali kwa jibu la Ayubu na kuwaadhibu marafiki. Wanalinganishwa na kuadhibiwa kwa kutokuwa na toba kilinganisho. Si kwamba marafiki hao walizungumza yaliyo mabaya kwa Mungu. Hawakuzungumza na Mungu hata kidogo. Sawa? Kwa hiyo, hii haihusu mazungumzo yote, "hukusema yaliyo sawa kwangu," Mungu anamwambia Elifazi, "kama mtumishi wangu Ayubu alivyofanya." Wamekaa kimya na kutotoa jibu la toba kama Ayubu. Hii ni kauli muhimu kwa sababu inalenga maoni haya kwenye sehemu hii ya mwisho ya kitabu.

Mkakati wa Balagha wa Epilogue: Sio kurejeshwa kwa Kanuni ya Malipizi [5:17-8:22]

Sasa, mkakati wa kejeli wa epilogue, unafanya nini? Watu wameona kuwa ni tatizo kufikiria hili kama hitimisho halali kwa kitabu. Inaleta matatizo ya kweli kwa watu; hata hivyo, kurejesha ustawi wa Ayubu hakufuti mateso aliyopitia. Suluhisho la aina ya pete tupu. Kama hili ndilo jibu, Mungu analirudisha . Hiyo ina hisia tupu kwake. Kumpa Ayubu watoto zaidi hakupozi huzuni yake kwa watoto aliowapoteza.

Kwa wakati huu, wacha nikukumbushe kwamba nimependekeza kitabu hiki ni jaribio la mawazo. Hiyo haimaanishi kwamba tunapaswa kuwazia Ayubu halisi akihuzunika juu ya watoto ambao Mungu amewachukua. Haya yote ni katika sura ya majoribio ya mawazo. Kurejesha ustawi wa Mungu, samahani, kurejesha ustawi wa Ayubu inaonekana kama kuweka upya kanuni ya kulipiza kisasi. Kwa nini hilo lina maana? Inaonekana kwamba Mungu amekuwa akijaribu kuthibitisha kutotosheka kwa kanuni ya kulipiza kisasi. Kwa hivyo kwa nini uirudishe ndani? Haya ni baadhi ya matatizo ambayo watu wamekuwa nayo na kitabu. Kwa hiyo, hebu tufikirie juu yake. Kumbuka kwamba lengo la kitabu ni sera za Mungu. Changamoto aliquwa amedai kuwa ni sera mbaya kwa watu waadilifu kuteseka, samahani, kufanikiwa. Ayubu anadai kwamba ni sera mbaya kwa watu waadilifu kuteseka. Sura 27 za kwanza zinachunguza madai ya Challenger, ambapo Ayubu anadumisha imani yake kwamba uadilifu, si ufanisi, ndio wa maana zaidi. Ayubu anaonyesha kwamba inawezekana kuwa mwadilifu kwa ajili ya uadilifu. Hakika atamtumikia Mungu bure. Kitabu hicho pia kinashughulikia dai la Ayubu na kukata kauli kwamba si kanuni ya Mungu kuwafanikisha watu waadilifu. Siku zote hiyo si sera ya Mungu. Kwa kurejesha ufanisi wa Ayubu katika epilogue, Mungu anatoa taarifa ya wazi kwamba ataendelea kutenda kama alivyofanya hapo awali, na sera hiyo hajabadi. Changamoto za sera zake zimepungua. Na hivyo, anarejesha sera zake bila kubadili. Kesi zilizowasilishwa na Mshindani na Ayubu zimethibitishwa kuwa hazikubaliki. Mungu hafungwi na kanuni ya kulipiza kisasi.

Mafanikio kama zawadi [8:22-9:08]

Ayubu sasa anaweza kufikiria juu ya ufanisi wake kwa njia tofauti. Sio kama kitu anachostahili kwa mujibu wa kanuni ya kulipiza kisasi, ambayo ni msingi wa jinsi ulimwengu unavyofanya kazi. Anapaswa kufikiria tofauti. Mafanikio sio malipo ambayo amepata au malipo ambayo Mungu analazimika kutoa. Ufanisi wowote anaopata ni zawadi kutoka kwa Mungu, wazi na rahisi. Kurejeshwa kwa ufanisi wa Ayubu hakukusudiwi kufuta maumivu yake. Haifai hata kidogo kwa faida ya Ayubu. Hiyo sio hatua ya urejesho. Kumbuka, hii haimhusu Ayubu; ni kuhusu Mungu. Kupitia ufanisi mpya wa Ayubu, sera za Mungu zilizopingwa zinarejeshwa. Ustawi wa mwenye haki haupewi. Sio mitambo. Sio msingi ambao ulimwengu umeagizwa. Si wajibu wa Mungu, bali ni radhi ya Mungu. Epilogue haipendekezi kwamba tunapoteseka, tunaweza kujifaraji kwa kutarajia kuridhika siku zijazo--siku moja, tutayapata yote. Hilo hakika si somo la kitabu.

Kusudi letu sio kujifunza kutoka kwa Ayubu kama mhusika au kujifunza kutoka kwa uzoefu wake. Kitabu hakituombi tuijiweke mahali pake; hiyo inakuja kwa urahisi vy a kutosha kwa baadhi yetu. Haituulizi kuiga majibu yetu baada ya tabia yake. Hatupaswi kuwa kama Ayubu. Badala yake, kitabu hicho hutuchochea kujifunza jinsi ya kumfikiria Mungu kwa usahihi zaidi, kama vile Ayubu anavyojifunza pamoja nasi, jinsi ya kumfikiria Mungu kwa usahihi zaidi. Mungu hufurahia kuonyesha kibali kwa wale walio waaminifu kwake. Lakini ulimwengu haulazimiki kufanya kazi kwa msingi huo.

Marejesho ya Ufanisi wa Ayubu na Pembetatu: Hekima, sio Haki [9:08-14:39]

Kurejeshwa kwa ustawi wa Ayubu hakulingani na uwekaji upya usio na sifa wa kanuni ya kulipiza kisasi. Baraka za Ayubu lazima sasa zifikiriwe kwa mtazamo tofauti. Si sera za Mungu wala utendaji wa ulimwengu uliojengwa juu ya kanuni ya kulipiza kisasi inayotumika kama theodicy.

Kwa hiyo, Mungu anaingia wapi kwenye pembetatu? Kumbuka, tumezungumza kuhusu pembetatu hii kwa kanuni ya kulipiza kisasi na haki ya Ayubu na haki ya Mungu na mahali ambapo kila mtu alijiweka na mahali alipojenga ngome yake, na kile ambacho walikuwa tayari kuacha.

Kwa hiyo, Mungu anaingia wapi kwenye pembetatu? Yeye hana. Mungu anakataa pembetatu. Mungu huibomoa na kuitupa mbali. Mungu hanunui wazo la pembetatu. Hilo lilikuwa jaribio la kibinadamu la kujaribu kuelewa mpangilio wa anga. Hiyo ilikuwa milinganyo yao rahisi ambayo haikufanya kazi. Ndio maana hata Elihu alikosea; bado alifikiri haki ndio msingi. Bado alijaribu kutoshea kwenye pembetatu, ingawa aliinyoosha na kufanya kazi kwa malengo ya uso. Mungu hafai kwenye pembetatu. Pembetatu imekataliwa. Hatuna pembetatu ya madai. Msingi si haki. Msingi ni hekima.

Matukio yanapoonekana kutokea, kulingana na kanuni ya kulipiza kisasi, yanapaswa kutazamwa kama athari za tabia ya Mungu anapojishughulisha kuleta baraka na hukumu katika hekima yake. Haitupi maelezo ya kwa nini watu waadilifu wanateseka. Hatupaswi kuweka matarajio yetu kwenye uzoefu wa Ayubu. Ayubu hapati maelezo ya kuteseka kwake, na kitabu hakijazi pengo hilo kwa wasomaji kana kwamba tunapaswa kufafanuliwa. Ufafanuzi pekee ambao kitabu hicho hutoa ni kuhusu mawazo yanayofaa juu ya Mungu na sera zake katika ulimwengu ambamo kuteseka kumeenea sana na kuepukika. Hiyo ndiyo inahusika.

Epilogue, basi, ni hitimisho kamili la kitabu. Changamoto kwa sera za Mungu zimeshughulikiwa. Maoni mbalimbali yasiyo sahihi kuhusu Mungu na ulimwengu yameondolewa. Tumepata hekima. Hekima hiyo haipunguzi mateso yetu, lakini inatusaidia kuepuka mawazo ya kipumbavu ambayo yanaweza kutufanya tumkatae Mungu wakati tunamhitaji sana. Kwa hivyo, epilogue ni hitimisho la kitabu, lakini hajumuishi ujumbe wa kitabu. Ujumbe wa kitabu ultoka katika hotuba za Mungu.

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 23, Epilogue, Ayubu 42. [14:39]